ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ Ханлар МАХМУДОВ
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

ПРАВОЗНАВСТВО

освітньо-професійна програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
спеціальність	035 Філологія
спеціалізацією	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно, перша – англійська)
галузь знань	03 Гуманітарні науки
освітній ступінь	бакалавр
Факультет обліку та фінансів	

Полтава
2024 / 2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Правознавство для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська спеціальності 035 Філологія

Мова викладання державна.

Розробники:
Коломієць Павло, доцент кафедри підприємництва і права, к.ю.н., доцент

«30» серпня 2024 року _____ Павло КОЛОМІЄЦЬ

Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від 30 серпня 2024 р. № 43

Погоджено гарантом освітньої програми
Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
«02» вересня 2024 року _____ Оксана МОКЛЯК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти
спеціальності Філологія
протокол від 02 вересня 2024 року № 1

_____ Олена САВЕНКОВА

©ПДАУ, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1; 035ФІЛОЛ_бд_2024
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), годин	-
Вид підсумкового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам теоретичних і практичних правових знань, зокрема засвоєння найважливіших положень провідних галузей права України, необхідних для забезпечення законності та ефективного вирішення правових питань; формуванні правової свідомості та правової культури, що сприятимуть успішній професійній діяльності.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумови відсутні.

4. Компетентності:

– загальні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність працювати в команді і автономно.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	**Очікувані результати навчання навчальної дисципліни**
РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. Формувати власні переконання добираючи необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз.
РН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	Уміти формулювати власну думку й аргументовано відстоювати особистісну позицію. Уміти узгоджувати власний досвід і фахові знання. Уміти популяризувати складні проблеми професійної діяльності.
РН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	Знати основи законодавства та правових норм щодо захисту суверенітету і демократичного устрою держави. Розуміти важливість територіальної цілісності для розвитку суспільства та держави. Уміти використовувати правовий аналітичний інструментарій для узагальнення інформації та достовірних висновків, апелювати до традиційних і модерних мисленнєвих практик.

6. Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція);

Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);

Методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу);

Методи стимулювання і мотивації обов’язку й відповідальності (роз’яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль);

Інтерактивні методи (дискусії);

Комп’ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, використання технологій дистанційного навчання);

Методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи теорії права і держави.

Поняття держави, державна влада, ознаки держави, поняття громадянства, зміст і поняття суверенітету держави, історичні типи держави. Функції держави. Соціальне призначення держави, поняття форми держави та її види. Проаналізувати сутність Української держави за Конституцією (ст.1,2,4,5 Конституції). Види форми правління (парламентсько-президентська президентсько-парламентська республіки). Форми державного устрою (унітарна, федерація, імперія, конфедерація). Види політичного режиму.

Тема 2. Конституційне право України.

Конституційне право – провідна галузь національного права України. Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні. Конституція України – Основний Закон держави. Характеристика загальних засад конституційного ладу України. Конституційні права, свободи та обов’язки людини та громадянина України, гарантії їх дотримання. Громадянство України. Конституційне регулювання виборів та референдумів як форм прямої демократії. Верховна Рада – єдиний орган законодавчої влади в державі, парламент України. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні. Територіальний устрій України. Конституційний статус місцевого самоврядування.

Тема 3. Адміністративне право.

Адміністративне право України: поняття, предмет і метод правового регулювання. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини. Джерела адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права. Об'єднання громадян – учасник адміністративно-правових відносин. Органи виконавчої влади. Державні службовці. Методи і форми державного управління. Акти органів виконавчої влади. Адміністративно-правові режими. Загальні засади адміністративної відповідальності. Адміністративне порушення за законодавством України. Адміністративні стягнення. Провадження у справах про адміністративні правопорушення. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією. Законність і дисципліна в сфері виконавчої влади. Організаційно-правові проблеми запровадження в Україні адміністративної юстиції. Сучасні проблеми адміністративного права і напрямки їх вирішення.

Тема 4. Цивільне право.

Поняття, система, джерела цивільного права. Цивільно – правові відносини, їх виникнення та припинення. Громадяни, як суб'єкти цивільного права. Правоздатність та дієздатність громадян. Юридичні особи. Порядок виникнення та припинення юридичних осіб. Поняття і види цивільних прав. Речі, як об'єкти цивільних прав. Здійснення цивільних прав. Виконання юридичних обов'язків у цивільному праві. Строки здійснення і захисту цивільних прав. Цивільно – правова відповідальність. Право власності. Зміст права власності. Набуття і припинення права власності. Захист права власності. Зобов'язання. Підстави і порядок виникнення зобов'язань. Договір, як підстава виникнення зобов'язань. Виконання зобов'язань. Відповідальність за невиконання зобов'язань. Припинення зобов'язань. Окремі види цивільних договорів, їх характеристика. Позадоговірні зобов'язання. Поняття та види. Зобов'язання, що виникають в наслідок заподіяння шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність за заподіяну шкоду. Спадкове право. Поняття і підстави спадкування. Спадкування за заповітом, спадкування за законом.

Тема 5. Трудове право.

Поняття, принципи джерела трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори і угоди. Поняття трудового договору. Форма, строк, порядок укладення. Контрактна форма трудового договору. Забезпечення зайнятості вивільнюваних працівників. Трудова книжка.

Правове регулювання робочого часу. Види робочого часу, його облік, режим робочого часу, надурочні роботи, чергування, правове регулювання часу відпочинку. Види часу відпочинку, робота у вихідні, святкові дні, щорічні декретні відпустки, основна і додаткова відпустка, порядок надання, соціальні відпустки, інші види відпусток. Надання відпусток без збереження зарплати.

Правове регулювання оплати праці. Поняття заробітної плати. Форми і система оплати праці. Тарифні ставки і оклади.

Державне і договірне регулювання оплати праці. Права працівників на оплату пращ та. їх захист. Гарантійні та компенсаційні виплати. Оплати праці при відхиленні від нормальних умов роботи.

Дисципліна праці. Методи забезпечення трудової дисципліни Стягнення та заохочення за успіхи в роботі. Дисциплінарна відповідальність, її види. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальність. Загальна характеристика матеріальної відповідальності. Обмежена, повна (кратна) матеріальна відповідальність. Порядок відшкодування заподіяної шкоди. Охорона праці в Україні. Створення безпечних умов праці. Праця жінок Гарантії вагітним жінкам, жінкам, які мають дітей. Правове регулювання праці молоді.

Індивідуальні і колективні трудові спори (конфлікти), порядок їх вирішення.

Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право.

Поняття господарського права та господарські правовідносини. Предмет господарського права. Господарська діяльність. Господарські правовідносини. Господарське законодавство. Підприємництво. Суб'єкти господарювання. Філія. Представництво. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва, припинення діяльності суб'єктів господарювання. Майно у сфері господарювання. Предмет аграрного права України. Методи правового регулювання аграрного права. Сільськогосподарським акціонерним товариством. Особисте селянське господарство. Державне регулювання в агарній сфері.

Поняття і предмет земельного права. Земельний кодекс України — джерело земельного

права. Види земель та їх правовий статус. Суб'єкти земельного права. Право власності на землю. Права на землю Приватизація земельних ділянок. Оренда земель. Порядок вирішення земельних спорів. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Екологічне право: поняття, предмет, система. Законодавство про охорону навколишнього природного середовища: загальна характеристика. Природоресурсові кодекси і закони України. Екологічні права й обов'язки громадян. Права і обов'язки природокористувачів. Природо-заповідний фонд. Червона книга. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.

Тема 7. Кримінальне право.

Поняття, предмет, завдання та система кримінального права як галузі права. Кримінальна відповідальність та її підстави. Закон про кримінальну відповідальність. Загальна характеристика Кримінального Кодексу України. Поняття і ознаки злочину. Склад злочину. Об'єкт та суб'єкт злочину Об'єктивна суб'єктивна сторона злочину.

Стадії вчинення злочину. Співучасть у вчиненні злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальне покарання та його види. Призначення покарання. Звільнення від покаранім та його відбуття. Судимість. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Тема 8. Судові та правоохоронні органи України

Здійснення правосуддя в Україні. Забезпечення доступу до правосуддя (відповідно до Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»). Конституційний суд України. Система судів загальної юрисдикції. Господарські суди в Україні. Поняття, система та завдання правоохоронних органів України. Система органів прокуратури України. Органи внутрішніх справ. Нотаріат та адвокатура України.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	усього	035ФІЛОЛ_бд_2024		
		л	п	с.р.
Тема 1. Основи теорії права і держави	10	2	2	6
Тема 2. Конституційне право України	10	2	2	6
Тема 3. Адміністративне право	12	2	2	8
Тема 4. Цивільне право	12	2	2	8
Тема 5. Трудове право	12	2	2	8
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	12	2	2	8
Тема 7. Кримінальне право	12	2	2	8
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	10	2	-	8
Усього годин	**90**	**16**	**14**	**60**

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин 035ФІЛОЛ_бд_2024
Тема 1. Основи теорії права і держави	2
Тема 2. Конституційне право України	2
Тема 3. Адміністративне право	2
Тема 4. Цивільне право. Академічна доброчесність	2
Тема 5. Трудове право	2
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	2
Тема 7. Кримінальне право. Протидія та запобігання корупції	2
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	-
Разом	**14**

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин

	035ФІЛОЛ_бд_2024
Тема 1. Основи теорії права і держави	6
Тема 2. Конституційне право України	6
Тема 3. Адміністративне право	8
Тема 4. Цивільне право. Академічна доброчесність	8
Тема 5. Трудове право	8
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	8
Тема 7. Кримінальне право. Протидія та запобігання корупції	8
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	8
Разом	**60**

10. Індивідуальне завдання

Не передбачено.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	**Поточний контроль**: виконання тестів; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи **Семестровий контроль**: екзамен
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	
ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним програмним результатом навчання. Одним із обов’язкових елементів освітнього процесу є систематичний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

035ФІЛОЛ_бд_2024

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи		Ек-замен	
			завдання	реферат/ презентація		
Тема 1. Основи теорії права і держави	2	5	3	5		10
Тема 2. Конституційне право України	2	5	3			10
Тема 3. Адміністративне право	2	5	3			10
Тема 4. Цивільне право	2	5	3			10
Тема 5. Трудове право	2	5	3			10
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	2	5	3			10
Тема 7. Кримінальне право	2	5	3			10

Тема 8. Судові та правоохоронні органи Україниии	2	-	3			5
Екзамен					20	20
Разом	16	35	24	5	20	100

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

035ФІЛОЛ_бд_2024

Кількість балів		Критерії оцінювання
1	2	Демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
0,75	1,5	Демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
0,50	1	Демонструє задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
0,25	0,5	Демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання

Тестове завдання містить 8 питань.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

035ФІЛОЛ_бд_2024

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
5	на високому рівні розкрите питання практичного завдання; здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, аргументовано обґрунтовує свою думку, дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань, вірного посилання (за необхідності) на відповідні законодавчі та нормативні акти, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції для використання у професійній діяльності, усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
4	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень практичного завдання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях, демонструє базове володіння професійними знаннями і часткове усвідомлення значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
3	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді, що свідчить про неповне оволодіння професійними знаннями, не здатний сформулювати чіткі ідеї для використання у професійній діяльності, має поверхневе уявлення про цінність захисту незалежності України.
2	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази, відсутня здатність формулювати ідеї і концепції для використання у професійній діяльності, не усвідомлює цінність захисту територіальної цілісності та демократичного

Кількість балів	Критерії оцінювання
	устрою України.
1	на дуже низькому рівні – здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень питання; відповіді містять грубі помилки; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, не володіє базовими знаннями, не здатний сформулювати професійні ідеї, не усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

035ФІЛОЛ_бд_2024

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	на високому рівні розкрите питання завдання самостійної роботи; здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, аргументовано обґрунтовує свою думку, дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань, вірного посилання (за необхідності) на відповідні законодавчі та нормативні акти, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції для використання у професійній діяльності, усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
2	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки та формулює визначення юридичного поняття; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях, демонструє базове володіння професійними знаннями і часткове усвідомлення значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
1	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді, що свідчить про неповне оволодіння професійними знаннями, не здатний сформулювати чіткі ідеї для використання у професійній діяльності, має поверхневе уявлення про цінність захисту незалежності України.
0	на дуже низькому рівні – здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень завдання самостійної роботи; відповіді містять грубі помилки; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, не володіє базовими знаннями, не здатний сформулювати професійні ідеї, не усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

035ФІЛОЛ_бд_2024

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	на високому рівні – робота демонструє глибоке розуміння теми, повноту викладу матеріалу та логічну структуру, здобувач володіє гуманітарними, природничо-

	науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції з метою використання у професійній діяльності; усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України і включає ці аспекти до реферату або презентації; інформація добре організована, містить оригінальні думки та аналіз; грамотно оформлено, без орфографічних чи стилістичних помилок; використані актуальні та різноманітні джерела, правильно оформлені; візуальні матеріали (схеми, графіки, таблиці) покращують сприйняття інформації; виступ впевнений, добре структурований, відповіді на питання чіткі та обґрунтовані.
4	на середньому рівні – робота демонструє хороше розуміння теми, виклад матеріалу логічний, але присутні незначні неточності або поверхневе висвітлення окремих аспектів; здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює деякі ідеї для професійної діяльності; частково усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, але ця тема розкрита неповно; оформлення здебільшого відповідає вимогам, але є кілька незначних помилок; джерела використовуються, проте їх різноманітність може бути недостатньою; презентація містить візуальні матеріали, але не завжди ефективно доповнюють зміст; виступ добре підготовлений, але є деякі труднощі з чіткістю викладу або відповідями на питання.
3	на достатньому рівні – робота демонструє базове розуміння теми, проте деякі аспекти викладені недостатньо глибоко або нечітко; здобувач частково володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, але не завжди може правильно їх застосувати у професійній діяльності; усвідомлює важливість захисту демократичного устрою України, але не акцентує на цьому увагу у своїй роботі; структура роботи або презентації неповна або нелогічна, оформлення містить помилки, частина вимог не дотримана; джерела використовуються мінімально, їх аналіз поверхневий; візуальні матеріали використовуються, але мало сприяють покращенню сприйняття; виступ менш впевнений, іноді відсутня чіткість або логічність у відповідях на питання.
2	на низькому рівні – робота демонструє поверхневе розуміння теми, основний матеріал викладений неповно або неправильно; здобувач має обмежені гуманітарні та професійні знання, формулює ідеї поверхнево, не враховуючи вимоги професійної діяльності; не демонструє усвідомлення важливості захисту незалежності України; структура реферату/презентації нечітка або нелогічна, вимоги щодо оформлення не дотримані, значна кількість орфографічних та стилістичних помилок; використано обмежену кількість джерел, і їх аналіз недостатній; візуальні матеріали відсутні або неефективні; виступ непереконливий, доповідач не може чітко відповісти на питання.
1	на недостатньому рівні – робота демонструє слабке або відсутнє розуміння теми, матеріал подано безсистемно, значні помилки у фактичних даних; здобувач не володіє гуманітарними, природничо-науковими або професійними знаннями, не формулює ідей для професійної діяльності, не усвідомлює важливості захисту незалежності України; вимоги щодо оформлення значно порушені, відсутня логіка у викладі, багато грубих помилок; джерела не використовуються або використані неправильно; візуальні матеріали відсутні; виступ дуже непевний, відсутність відповідей на питання або повна дезорієнтація в темі.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

035ФІЛОЛ_бд_2024

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	5	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади, демонструє глибоке розуміння гуманітарних, природничо-наукових та професійних знань, формулює ідеї, концепції, усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України.
	4	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять; частково демонструє професійні знання і здатність їх використовувати, усвідомлює важливість захисту демократичного устрою України.
	3	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами; демонструє обмежену здатність формулювати ідеї та концепції, частково усвідомлює цінність захисту незалежності України.
	2	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади; не демонструє достатніх професійних знань і не показує повного усвідомлення важливості захисту територіальної цілісності України.
	1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять; не демонструє розуміння професійних знань або цінностей демократичного устрою.
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити здатність формулювати професійні ідеї або усвідомлення важливості захисту України.
Максимальна кількість балів	10 балів	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	9-10	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності, демонструє вміння застосовувати професійні знання у нестандартних ситуаціях, використовує концепції та ідеї, сформульовані на основі природничо-наукових і гуманітарних знань; усвідомлює важливість захисту незалежності та територіальної цілісності України в контексті практичної діяльності.
	7-8	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, демонструє здатність застосовувати професійні знання у типовій ситуації, усвідомлює роль демократичних цінностей у практичній роботі.
	5-6	Здобувач має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, частково використовує професійні знання, але має труднощі з їх повним застосуванням, демонструє обмежене усвідомлення значення захисту територіальної цілісності.
	2-3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою

		викладача, недостатньо вміє застосовувати професійні знання, частково розуміє значення захисту демократичних цінностей, але потребує коригування.
	0-1	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних навчання, не демонструє професійних знань і не виявляє розуміння значення захисту незалежності та територіальної цілісності України.
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни (за потреби)

Мультимедійні засоби: комп'ютер (ноутбук) Ноутбук Acer 56207 – 1 шт.; пристрій мультимедійний (проєктор) Epson EB-X18 – 1 шт.; проекційний екран AV Screen мобільний – 1 шт., презентації; робочі станції або ПК –15 шт.; мережа Інтернет; презентації, дошка аудиторна.

Програмне забезпечення: ОС Windows 10 (license); браузер Google Chrome (freeware).

Засоби навчання: інформаційний супровід із використанням платформи Moodle.

13. Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpd au.pdf). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist;

- щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

- щодо відвідування занять: у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача;

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої

освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;

- щодо оскарження результатів оцінювання: оскаржити результати оцінювання здобувач вищої освіти може відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Конституційне право України: підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчмн, Ф. В. Веніславський та ін. ; за заг. ред. Т. М. Слинько. Харків : Право, 2021. 592 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1Y8cFBCtlZ1phiTHEntPCRZhkWNzBqU34/view
2. Конституційне право України: Навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна Київ : Юрінком Інтер, 2020. 556 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1FmTNNsoMDq4PPHa6DAOdtlJnm472fskB/view?usp=sharing
3. Порівняльне правознавство у таблицях. Навчальний посібник для юридичних факультетів та закладів вищої освіти. 3-тє видання, змінене. О.В. Петришин, О.В. Зінченко, Д.В. Лук`янов. Харків: Право, 2019. 164 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1MuUcjrZ-KrcBcbAY7OOTM-nv99dyDqTE/view?usp=sharing
4. Теорія держави і права : підручник. Практикум. Тести : підручник, 2-ге вид. виправл та доп. / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва Київ : Юрінком Інтер, 2019. 584 с. URL: https://drive.google.com/file/d/198gX8qfce14bl8SLrDBAbqj8kVNqKAee/view?usp=sharing
5. Том Бінгем. Правовладдя / за заг. ред. Сергія Головатого; переклад з англ. В, Кастеллі та Д. Шкрьоби; передмова до українського видання Сергія Головатого. Київ, 2024. 256 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1cUobAbQE9Nf6uiBIwI9H6eckABXZKXE-/view?usp=drive_link
6. Сучасні теоретичні та прикладні засади права природокористування в національній еколого-правовій доктрині : монографія / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2023. 912 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1xuUnn1kG8-cpidCOSO3Z-nhv9kLZ5jfV/view?usp=drive_link

Допоміжні

1. Коломієць П.В. Концептуальні аспекти правового забезпечення податкової безпеки України : монографія. Державний податковий університет. Ірпінь; Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2023. 468 с. URL: https://ir.dpu.edu.ua/bitstreams/72729703-cf06-4219-934b-17f3f0dea3f2/download
2. Коломієць П.В. Система комплаєнс як елемент податкової безпеки України. *Modern researches: progress of the legislation of Ukraine and experience of the European Union*: Collective monograph. Riga: Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. P. 2. 592 p. (p. 581-1162), p. 735–750. URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/35/566/1174-1?inline=1
3. Коломієць П.В. Прокрастинація вітчизняної реформи юридичної освіти як виклик податковій безпеці України. *Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва* : Колективна монографія. Полтава. Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 295–302.
4. Коломієць П.В. Податково-правове виховання громадян як фактор забезпечення податкової безпеки України. *Часопис Київського університету права.* 2020. №1. С. 143–146. URL: https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/274
5. Коломієць П.В. Погляди науковців стосовно комплаєнсу як елементу податкової безпеки України. *Право і суспільство*. 2020. № 2. Ч. 2. С. 258–263. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/2_2020/part_2/41.pdf

6. Коломієць П.В. Податкова грамотність як інноваційний елемент навчального процесу у закладах вищої освіти України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки.* 2020. Т. 31 (70). № 2. Ч. 2. С. 75–79. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_2/16.pdf

7. Liubov M. Kasianenko and Pavlo V. Kolomiiets. The quality of Legal Education of Citizens as a Factor of the Tax Security of Ukraine. *Review of Economics and Finance.* 2022. Volume 20. P. 236–242. ***SCOPUS.*** URL: https://refpress.org/wp-content/uploads/2022/10/Kolomiiets_REF.pdf

8. Коломієць П.В. Моніторинг якості податкового виховання та освіти в Україні: педагогічний аналіз. «*Pedagogika. Badania podstawowe i stosowane: wyzwania i wyniki*.»: Zbior artykułow naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej (Zakopane (PL) 30.08.2016-31.08.2016). Warszawa : Wydawca: Sp. zo.o. «Diamond trading tour», 2016. 116. P. 24–35.

9. Коломієць П.В. Підвищення якості податкового виховання різних верств населення як запорука ефективного розвитку суб'єктів господарювання. *Тенденції та пріоритети забезпечення ефективного розвитку суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин*: матеріали регіональної науково-практичної конференції (м. Полтава, 30 березня 2018 р.). Полтава, 2018. 329. P. 299–304.

10. Коломієць П.В. Податкова грамотність як вимога інноваційного підходу в організації навчального процесу для здобувачів юридичної освіти у ЗВО України: *Scientific and pedagogic internship Organization of educational process for legal education applicants, innovative teaching methods in higher education institutions of Ukraine and EU*: Internship proceedings, (October 28 – December 6, 2019. Frankfurt an Oder). Federal Republic of Germany. 200, P. 88–92.

11. Коломієць П.В. Формування у здобувачів юридичної освіти необхідних для юридичної практики професійних цінностей, умінь і навичок як обов'язкова складова освітнього процесу. *Scientific and pedagogic internship «Modern approaches to the organization of the educational process for law students»*: Internship proceedings, (August 24 – October 2, 2020. Frankfurt an der Oder). Federal Republic of Germany: Izdevnieciba «Baltija Pablishing», 2020. 284, P. 129–133.

12. Коломієць П.В. Реформа вищої юридичної освіти України: в контексті приведення освітніх стандартів до найкращих світових зразків. *Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти:* матер. V всеукр. за міжнарод. участю наук.-практ. конф. (м. Полтава, (он-лайн, на платформі ZOOM) 22.10.2020 р.). Полтава: Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, 2020. 223, P. 60–62.

13. Коломієць П.В. Мотивація здобуття освіти як складова індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої юридичної освіти. *Scientific and pedagogic internship «Ways of improving the training of qualified lawyers in Ukraine and the EU»*: internship proceedings, (February 8 – March 19, 2021. Frankfurt an der Oder). Frankfurt an der Oder, «Baltija Publishing», 2021. 132, P. 50–54.

14. Коломієць П.В. Стосовно стану сучасної юридичної освіти. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за результатами науково-дослідної роботи 2021-2022 років (м. Полтава, 17-18 травня 2023 року). Полтава: РВВ ПДАУ, 2023. 241, P. 66–69.

15. Коломієць П.В. Проблематика податково-правового виховання та освіти громадян в контексті воєнного стану та повоєнного відновлення України. *Актуальні питання юридичної науки в дослідженнях молодих вчених:* збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до Дня науки та 30-річчя Національної академії правових наук України (м. Київ, 18 травня 2023 р.). Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1168, P. 597–601.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua

2. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/

3. Сайт бібліотеки Вернадського (рубрика «Наукова періодика»). URL: http://nbuv.gov.ua/portal